

POSTANOWIENIE

31 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 31 stycznia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Z. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.
przeciwko H.W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej H.W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach
z 23 czerwca 2023 r., X Ga 488/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
2. zasądza od H.W. na rzecz Z. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Pozwany H.W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach, którym oddalono apelację skarżącego od wyroku Sądu pierwszej instancji w sprawie o zapłatę z powództwa Z. sp. z o.o. w Z.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał oczywistą zasadność skargi. Przedstawił przy tym obszerny (s. 5-11) wywód, który koncentrował się na dwóch kwestiach: (1) nieprawidłowym wykonywaniu przez powódkę umowy o zaopatrywanie pozwanego w wodę, skutkującym naliczaniem opłat za zawyżone wskazania wodomierza oraz (2) przedawnieniu się roszczeń powódki, gdyż – w ocenie skarżącego – bieg przedawnienia nie został przerwany złożonym przez powódkę zawezwaniem do próby ugodowej.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (zob. postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08).

Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Uzasadnienie wniosku pozwanego wymaganiom tym nie odpowiada i sprowadza się do częściowego powtórzenia zarzutów kasacyjnych oraz zmodyfikowanej wersji ich uzasadnienia. Skarżący nie przedstawił argumentacji potrzebnej do przekonania o wystąpieniu przyczyny kasacyjnej przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., czyli "oczywistej" zasadności skargi. Przeciwnie, w istocie pominął stanowisko Sądu Okręgowego w przedmiocie tego, że nie zostały przez skarżącego przedłożone wiarygodne dowody potwierdzające zasadność stawianych powódce zarzutów o nierzetelności danych wynikających z odczytów wodomierzy. Ponadto skarżący, powołując się na potrzebę przedstawienia stanu

faktycznego sprawy, zaprezentował własny punkt widzenia co do tego, jak kształtowały się okoliczności będące osnową sporu, a w ramach tych okoliczności przywołał również dane, oceny i sugestie nieznajdujące odzwierciedlenia w ustaleniach, na których Sąd drugiej instancji oparł ocenę prawną sprawy. Tymczasem w postępowaniu kasacyjnym podstawę badania skargi stanowią ustalenia dokonane przez sąd drugiej instancji (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Wobec nieprzedstawienia racji, które tezę o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wiązałyby z uchybieniami w dochodzeniu do tych ustaleń, nie można było natomiast uznać, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej znajduje potwierdzenie w wadliwościach tego rodzaju.

Z kolei co się tyczy kwestii przedawnienia roszczeń powódki, to ocena, że wystąpiła ona z zawezwaniem do próby ugodowej wyłącznie w celu przerwania biegu przedawnienia, co stanowiło o nadużyciu prawa podmiotowego (art. 5 k.c.), nie jest uzasadniona. Rzecz bowiem w tym, że przed wejściem w życie art. 121 pkt 6 k.c. kwestia tego, czy zawezwanie do próby ugodowej przerywa bieg przedawnienia w każdym wypadku, czy skutki zawezwania podlegają ocenie *ad casum*, była przedmiotem kontrowersji (zob. wyrok SN z 17 czerwca 2021 r., II CSKP 104/21, i przywołane tam orzecznictwo). Nie można zatem przyjąć, by ocena, że określone zawezwanie nie skutkowało przerwaniem biegu przedawnienia, była oczywista. Nadto stanowisko pozwanego w przedmiocie okoliczności towarzyszących wniesieniu przez powódkę wniosku o zawezwanie skarżącego do próby ugodowej, mających świadczyć o nieskuteczności tej próby, nie znajduje odzwierciedlenia w ustaleniach faktycznych Sądu Okręgowego – a ustalenia te wiążą Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i nie mogą być obecnie kwestionowane (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Jako drugą przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany wskazał potrzebę dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Podniósł, że potrzeba ta dotyczy art. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 5 k.c.

Potrzeba, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. oznacza, że określony przepis, istotny z punktu widzenia podstawy prawnej zaskarżonego orzeczenia, może być rozumiany na różne sposoby, a orzecznictwo i nauka prawa albo nie wypracowały w tym przedmiocie żadnego poglądu, albo prezentują rozbieżne stanowiska. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno w takim wypadku zawierać wskazanie, które przepisy wymagają wykładni i na czym polegają poważne wątpliwości związane z ich rozumieniem lub rozbieżnościami w ich stosowaniu (zob. postanowienia SN z: 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09 oraz 24 kwietnia 2018 r., II CSK 743/17). Rozbieżność w orzecznictwie sądów powinna natomiast zostać wykazana przez przywołanie judykatów, w których odmienne rozstrzygnięcia zapadły w stanach faktycznych nieróżniących się od siebie w relewantny prawnie sposób (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2015 r., III CSK 59/15).

Unormowania zawarte w art. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie zostały objęte podstawami skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy nie mógłby zatem dokonać wykładni tych przepisów w razie ewentualnego przyjęcia tej skargi do rozpoznania, gdyż w postępowaniu kasacyjnym przedmiotem oceny jest zasadność skargi kasacyjnej, a nie całościowo ujęte rozstrzygnięcie sprawy przez sąd drugiej instancji; tym samym należało przyjąć, że – wobec niesformułowania odpowiedniego zarzutu kasacyjnego – w sprawie nie występuje problem interpretacyjny związany z przywołanym wyżej unormowaniem.

W kwestii wykładni art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 5 k.c. należy z kolei zauważyć, że – jak wspomniano już wyżej – istotnie kontrowersyjne jest zagadnienie dopuszczalności oceny, czy wystąpienie z wnioskiem zawezwanie do próby ugodowej może (mogło w dawnym stanie prawnym) stanowić przejaw nadużycia prawa, ze skutkiem braku przerwania biegu przedawnienia, o którym mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. Rzecz jednak w tym, że podniesione przez skarżącego okoliczności faktyczne związane ze złożeniem przez powódkę stosownego wniosku nie znajdują odzwierciedlenia w ustaleniach Sądu Okręgowego. W sprawie nie przyjęto bowiem, by powódka wiedziała, że do ugody z pewnością nie dojdzie. Przeciwnie, Sąd drugiej instancji podkreślił, że „stanowczo

nie ustalono, aby złożony wniosek [...] zakładał inny cel, aniżeli ostateczne zaspokojenie roszczenia, uwzględniające również ewentualne ustępstwa”.

Wypada również podkreślić, że połączenie przyczyny kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. z oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy dotyczą one odmiennych podstaw kasacyjnych. Dana kwestia nie może bowiem budzić poważnych wątpliwości bądź wywoływać rozbieżności w orzecnictwie i jednocześnie nie pozostawiać żadnych wątpliwości co do prawidłowego jej rozstrzygnięcia (zob. postanowienie SN z 9 stycznia 2012 r., III UK 60/11). Tym czasem skarżący tę samą kwestię postrzega jako jednocześnie problemową oraz oczywistą – przez co uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania dotknięte jest logiczną sprzecznością.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach postępowania rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

r.g.